

Gökyüzü

Alp Akoğlu

40 Yılın En Parlak Kuyruklu Yıldızı: McNaught

Gökyüzü köşesinde ay içinde gözleyebileceğimiz gök olaylarını veriyoruz. Ancak, bazen beklenmedik olaylar da gerçekleşebiliyor. McNaught (C/2006 P1) Kuyruklu Yıldızı'nın geçtiğimiz ay içinde son 40 yılın en parlak kuyruklu yıldızı haline gelmesi gibi...

McNaught Kuyruklu Yıldızı, Güneş'e yaklaşıpken, gözlemcileri şaşırtarak beklenmedik şekilde parlaklaştı. Kuyruklu Yıldız, 9-12 Ocak 2007 tarihleri arasında kuzey yarıküredeki gözlemciler için en iyi durumundaydı. Ne var ki, Güneş'e yakın görünür konumda oluşan gözlem süresini çok kısalttı. Bunun ötesinde genellikle ufkun açık, havanın temiz olmadığı kış mevsimi, alacakaranlık bitmeden batan kuyruklu yıldızın görülmesini zorlaştırdı. Nitekim, birçok yerden gözlenemedi.

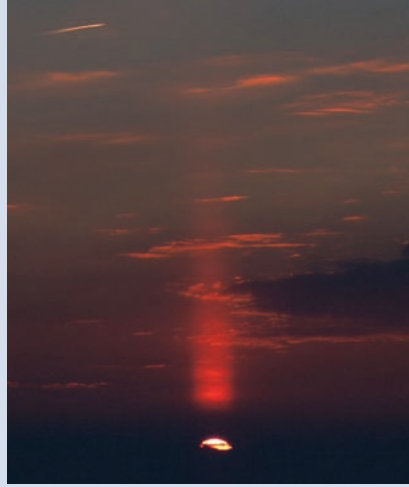
Kuyruklu Yıldız 9 Ocak'ta Ankara kent merkezinde yer alan TUBİTAK binasının çatısından çıplak gözle bile görüldü. Ancak sonraki günlerde, hava koşulları nedeniyle kent merkezinden gözlem yapmak olanaksızdı. Son 40 yılın en parlak kuyruklu yıldızını gözlemlemek için kent dışına çıkmaya değeceğini düşündük. 10 ve 11 Ocak'ta Ankara'ya yakın, ulaşımı kolay ve en yüksek tepelerden biri olan Elmadağ'da gözlem yaptık. Kuyruklu Yıldız, her iki akşam da rahatlıkla görülebiliyordu.

12 Ocak'ta Güneş'e en yakın konumundan geçen kuyruklu yıldız, Venüs'ten bile daha parlak hale geldi. Venüs'ün yerini biliyorsanız, onu gündüz bile çıplak gözle ya da en azından bir dürbünle görebilirsiniz. İşte McNaught, tıpkı Venüs gibi gündüz bile görülebilecek kadar parlak hale geldi.

McNaught, Güneş'e en yakın konumundan geçtikten sonra, güney yarıkürede yaşayanlar için uygun konuma geldi. Ne var ki, bu tarihten sonra Güneş'ten uzaklaştığı için parlaklığı da gün geçtikçe azaldı; hala da azalmaya devam ediyor.

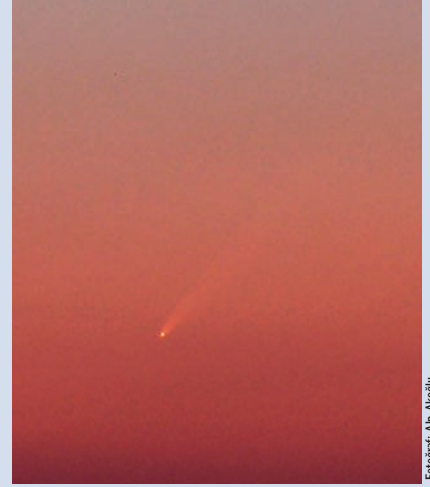
Ayın Gök Olayları

Venüs, şubat ayında alacakaranlık-tan kurtuluyor ve ay sonunda Güneş battıktan 2,5 saat sonrasında kadar gözlenebiliyor. Henüz hava kararmadan Venüs'ü gökyüzünde bulabilirsiniz. Bunun için, Güneş battıktan 15-20 dakika sonra batı-güneybatı ufku üzerine bakabilirsiniz. Bu sırada, gezegenin ufka açılma uzaklığı

Fotoğraf: Alp Akoğlu

Gözlem öncesi Güneş'in batışını beklerken ilginç manzaralarla karşılaşmak olası. Güneş sütunları, Güneş ışınlarının havadaki buz kristallerinden yansımalarıyla oluşan ender atmosfer olaylarından.

Fotoğraf: Alp Akoğlu

McNaught Kuyruklu Yıldızı'nın 10 Ocak 2007'de Ankara, Elmadağ tepesinden çekilmiş fotoğrafı. Kuyruklu Yıldız, Güneş battığında ufka çok yakın olduğundan, kızılığın içinde kalmış durumda.

yaklaşık 20 derece olacak. (Bu uzaklık, kolunuzu uzattığımızda yaklaşık bir karışının açıklığı kadardır.) Bu şekilde gezegenin ufka uzaklığını yaklaşık olarak belirleyebilirsiniz. Hava biraz daha karardığında, gezegen kendini o kadar belli edecek ki, gözden kaçırmanız olanaksız.

Merkür, ayın başlarında yılın en iyi konumlarından birine geliyor. Merkür ve Venüs, 9 Şubat'ta yakın görünür konuma gelecekler. Bu sırada Merkür'ü bulabilmek için, Güneş battıktan sonra yaklaşık yarım saat beklemek gerekiyor. Venüs'ün sağ altına doğru bakarsanız Merkür'ü görebilirsiniz. Gezegen, ayın ortalarından başlayarak hızla alçalacak ve birkaç gün içinde gözden kaybolacak.

Satürn, bu ay en uzun süre gözlenebilecek gezegen. Çünkü Güneş battığında doğuyor, tüm gece gökyüzünde kalıyor. Satürn, bize yakın konumda olduğundan, teleskoplu gözlemciler için çok iyi bir hedef.

Jüpiter, gece yarısından 2 saat sonra, Mars ise sabah alacakaranlığından hemen önce doğuyor.

Ay, 2 Şubat'ta dolunay, 10 Şubat'ta sondördün, 17 Şubat'ta yeniay, 24 Şubat'ta ilkdördün hallerinde olacak.

1 Şubat saat 22:00, 15 Şubat saat 21:00, 28 Şubat saat 20:00'de gökyüzünün genel görünümü.